

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT,
section de législation, neu-
vième chambre, saisi par le
Premier Ministre, le 31 jan-
vier 1995, d'une demande
d'avis sur un projet d'arrêté
royal "relatif à la carrière
des enquêteurs du Comité supé-
rieur de contrôle", a donné le
1er mars 1995 l'avis suivant:

De RAAD VAN STATE, afde-
ling wetgeving, negende kamer,
op 31 januari 1995 door de
Eerste Minister verzocht hem
van advies te dienen over een
ontwerp van koninklijk besluit
"betreffende de loopbaan van
de enquêteurs van het Hoog
Comité van toezicht", heeft op
1 maart 1995 het volgend ad-
vies gegeven :

EXAMEN DU PROJET.Préambule.

Conformément à l'article 22 de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 relatif au contrôle administratif et budgétaire, il y a lieu d'ajouter, immédiatement avant le visa de l'accord du Ministre du Budget, un nouvel alinéa rédigé comme suit :

"Vu l'avis de l'inspecteur des finances donné le 7 avril 1994;".

Dispositif.Article 2.

Le fonctionnaire délégué a confirmé que les examens d'avancement de grade ont été supprimés dans la carrière des enquêteurs du Comité supérieur de contrôle; cette mention doit dès lors disparaître de l'intitulé du chapitre II et de l'article 2 du projet.

L'article 2, alinéa 1er, doit être divisé en deux alinéas, la première phrase formant l'alinéa 1er.

.../...

Article 9.

Il y a lieu d'omettre les mots "à un examen d'avancement de grade" et à l'avant dernière ligne, les mots "l'examen,".

Article 13.

La division en paragraphes ne se justifie pas puisque chacun de ceux-ci ne comporte qu'un alinéa.

Au paragraphe 4, devenant l'alinéa 4, on remplacera les mots "au § 3" par les mots "à l'alinéa 3".

Article 14.

1. Dans son précédent avis n° L.24.005/9, donné le 3 janvier 1995 sur le même projet, la section de législation a attiré l'attention des auteurs du projet sur le risque d'établir une discrimination injustifiée entre les lauréats des concours de recrutement de commissaires adjoints, en faisant valoir que :

"S'il n'est pas inconcevable que les lauréats qui, au moment de leur réussite, exercent déjà les fonctions d'enquêteur du Comité supérieur de contrôle bénéficient d'une certaine préférence par rapport aux autres lauréats, on peut toutefois s'interroger sérieusement sur le point de savoir si cette préférence n'est pas excessive en raison de son caractère illimité dans le temps".

.../...

Le Conseil d'Etat ne peut que réitérer cette observation au sujet de l'alinéa 1er.

2. En ce qui concerne l'alinéa 3, singulièrement le membre de phrase "sans préjudice de la réservation de certains emplois aux lauréats soit des concours de recrutement, soit des concours d'accession", la section de législation avait, dans le même avis, exprimé sa perplexité.

Le fonctionnaire délégué a, le 3 février 1995, fourni l'explication suivante :

"A l'article 14, je vous confirme que la matière d'attribution des emplois de rang 10, soit au recrutement, soit à l'accession a été réglée au Comité supérieur de contrôle par un accord interne entre l'autorité et les représentants des syndicats par une clé de répartition. Dans d'autres administrations cette répartition d'emplois entre lauréats du recrutement et lauréats de l'accession a également lieu, mais il y s'agit souvent de décisions plus ponctuelles, qui sont prises et évaluées selon le cas. Cet article n'instaure donc aucunement de discrimination".

Cette explication n'est pas convaincante. L'autorité investie du pouvoir de nomination dispose, dans le respect des règles statutaires, d'un large pouvoir d'appréciation quant aux choix de la procédure d'attribution des emplois vacants et peut ainsi décider d'attribuer des emplois tantôt aux lauréats d'un concours de recrutement tantôt à ceux d'un concours d'accession. Si plusieurs lauréats ont réussi le concours de recrutement à des sessions différentes, la préférence peut être accordée à celui dont le nom figure sur le procès-verbal le plus ancien. Les lauréats ayant réussi le concours d'accession

.../...

à des sessions différentes peuvent être départagés de la même manière. Si l'autorité investie du pouvoir de nomination entend "auto-limiter" son pouvoir quant au choix de la procédure d'attribution, elle doit le faire sur la base de critères objectifs, connus de tous et légaux et l'article examiné doit être complété à cet effet. Par contre, il n'est pas admissible de vouloir réserver dans le membre de phrase critiqué l'application d'un accord interne entre l'autorité et les représentants des syndicats dont le contenu n'est pas révélé et sur la légalité duquel il n'est pas, par suite, possible de se prononcer.

Article 17.

D'après les explications fournies par le fonctionnaire délégué, la dérogation prévue à l'article 17 est destinée à s'appliquer à tous les lauréats, présents et à venir, du concours de recrutement de commissaire adjoint qui remplissent les conditions définies dans cet article.

Il ne s'agit donc pas d'une disposition transitoire, mais d'une disposition permanente qui trouve, dès lors, sa place dans le titre premier, chapitre III, du projet. Cette disposition doit être rédigée comme suit :

"Art. Sont dispensés du stage les lauréats du concours de recrutement de commissaire adjoint qui sont, à titre définitif, enquêteurs du Comité supérieur de contrôle et qui, à la date où ils doivent être appelés en service sur la base de la réussite de ce concours, ont exercé cette fonction de manière effective pendant deux ans au moins et ont toujours bénéficié, dans l'exercice de cette fonction, au moins du signalement "bon".

.../...

La numérotation des articles devra être revue en conséquence.

Article 18.

Il convient, dans chaque alinéa, de remplacer le mot "remplissent" par les mots "sont réputés satisfaire à".

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP.Aanhef.

Overeenkomstig artikel 22 van het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole moet onmiddellijk vóór de verwijzing naar de akkoordbevinding van de Minister van Begroting een nieuw lid worden ingevoegd, luidende :

"Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 7 april 1994;".

Bepalend gedeelte.Artikel 2.

De gemachtigde ambtenaar heeft bevestigd dat de examens voor verhoging in graad zijn afgeschaft in de loopbaan van de enquêteurs van het Hoog Comité van Toezicht; deze vermelding moet derhalve vervallen in het opschrift van hoofdstuk II, alsmede in artikel 2 van het ontwerp.

Artikel 2, eerste lid, moet in twee leden worden onderverdeeld, waarbij de eerste volzin het eerste lid vormt.

.../...

Artikel 9.

De woorden "aan een examen voor verhoging in graad of" moeten vervallen, en aan het eind van dit artikel schrijven men "... gedurende de drie jaar die aan de bevordering of de verandering van graad voorafgaan".

Artikel 13.

Er bestaat geen grond om het artikel in paragrafen onder te verdelen, daar elk ervan slechts één lid bevat.

In paragraaf 4, die het vierde lid wordt, vervangen men de woorden "in § 3" door de woorden "in het derde lid".

Artikel 14.

1. In het vorige advies nr. L. 24.005/9, dat de afdeling wetgeving op 3 januari 1995 over hetzelfde ontwerp heeft verstrekt, werd de stellers van het ontwerp gewezen op het gevaar om de geslaagden voor vergelijkende examens voor de werving van adjunct-commissarissen zonder reden ongelijk te behandelen. In dat verband werd het volgende aangevoerd :

"Terwijl kan worden aangenomen dat de geslaagden die, op het ogenblik van hun welslagen reeds de functie van enquêteur bij het Hoog Comité van toezicht uitoefenen, een zekere voorkeur genieten boven de andere geslaagden, kan men zich toch ernstig afvragen of die

.../...

voorkeur niet overdreven is, aangezien daarop geen beperking in de tijd is gesteld".

Met betrekking tot het eerste lid kan de Raad van State die opmerking slechts herhalen.

2. In datzelfde advies heeft de afdeling wetgeving haar grote verbazing uitgedrukt omtrent het derde lid, inzonderheid omtrent de woorden "zonder afbreuk te doen aan het feit dat sommige betrekkingen voorbehouden zijn aan hetzij geslaagden voor de vergelijkende wervingsexamens, hetzij geslaagden voor de vergelijkende overgangsexamens".

De gemachtigde ambtenaar heeft op 3 februari 1995 de volgende toelichting verstrekt :

"A l'article 14, je vous confirme que la manière d'attribution des emplois de rang 10, soit au recrutement, soit à l'accession a été réglée au Comité supérieur de contrôle par un accord interne entre l'autorité et les représentants des syndicats par une clé de répartition. Dans d'autres administrations cette répartition d'emplois entre lauréats du recrutement et lauréats de l'accession a également lieu, mais il y s'agit souvent de décisions plus ponctuelles, qui sont prises et évaluées selon le cas. Cet article n'instaure donc aucunement de discrimination".

Deze uitleg overtuigt niet. De benoemende overheid beschikt met inachtneming van de rechtspositionele regels over een ruime beoordelingsbevoegdheid met betrekking tot de keuze van de wijze waarop vacante betrekkingen worden toegewezen, en zij kan aldus beslissen dat betrekkingen nu eens aan de geslaagden voor een wervingsexamen worden

.../...

verleend, dan weer aan de geslaagden voor een overgangsexamen. Indien meer dan één gegadigde tijdens verschillende examenperiodes geslaagd is voor het wervingsexamen, kan de voorkeur worden gegeven aan degene wiens naam op het oudste proces-verbaal voorkomt. De gegadigden die tijdens verschillende examenperiodes geslaagd zijn voor het overgangsexamen, kunnen op dezelfde wijze worden geselecteerd. Indien de benoemende overheid voornemens is haar bevoegdheid op het stuk van de keuze van de methode van toewijzing eigenhandig te beperken, moet ze zulks doen op grond van objectieve criteria die wettig en aan allen bekend zijn, in welk geval het onderzochte artikel in die zin moet worden aangevuld. Evenwel kan niet worden aanvaard dat in het betwiste zinsdeel ruimte wordt gelaten voor de toepassing van een interne overeenkomst tussen de overheid en de vertegenwoordigers van de vakbonden, een overeenkomst waarvan de inhoud niet openbaar wordt gemaakt en ten aanzien waarvan het bijgevolg niet mogelijk is zich over de wettigheid ervan uit te spreken.

Artikel 17.

Volgens de uitleg die de gemachtigde ambtenaar heeft verstrekt, is de in artikel 17 voorgeschreven afwijking bedoeld om te worden toegepast op al wie, nu zowel als later, geslaagd is voor het vergelijkend examen voor de werving van adjunct-commissarissen en die voldoet aan de voorwaarden gesteld in dit artikel.

.../...

Het betreft dus geen overgangsbepaling, doch een permanente bepaling, zodat zij moet worden opgenomen in titel I, hoofdstuk III, van het ontwerp. Deze bepaling behoort als volgt te worden gesteld :

"Art. Van de proeftijd worden vrijgesteld de geslaagden voor het vergelijkend examen voor de werving van adjunct-commissarissen die in vast verband enquêteur zijn bij het Hoog Comité van Toezicht en die, op de dag waarop zij voor indiensttreding moeten worden opgeroepen op grond dat zij geslaagd zijn voor dat examen, dat ambt gedurende ten minste twee jaar werkelijk hebben bekleed en in de uitoefening van dat ambt steeds ten minste de beoordeling "goed" hebben gekregen".

De nummering van de artikelen moet dienovereenkomstig worden herzien.

Artikel 18.

In de beide leden moeten de woorden " vervullen de in artikel ... vermelde voorwaarde " vervangen worden door de woorden " worden geacht te voldoen aan de in artikel ... vermelde voorwaarde ".

Slotopmerking.

De Nederlandse tekst van sommige artikelen is voor verbetering vatbaar. Zo schrijve men in artikel 1, eerste

.../...

lid, "... de leden van het Rijkspersoneel die ... zijn aangewezen en bekleed zijn met ...". In artikel 2, eerste lid, vervange men de woorden "het akkoord" door de woorden "de akkoordbevinding". In het opschrift van hoofdstuk III vervange men het woord "stage" door het woord "proeftijd"; deze opmerking geldt voor het gehele ontwerp. In artikel 3, tweede lid, schrijve men "met toepassing van"; deze opmerking geldt eveneens voor artikel 8. In artikel 3, derde lid, schrijve men "ter uitvoering van". In artikel 4 vervange men de woorden "de modaliteiten" door de woorden "de nadere regels". In artikel 5, tweede lid, schrijve men "in het voormelde lid". In de artikelen 6, 7 en 8 schrijve men "voorgeschreven bij" in plaats van "voorzien bij". In artikel 12 moet het woord "tenminste" vervangen worden door de woorden "ten minste". In artikel 13 schrijve men "naargelang van het geval". In de artikelen 14, eerste lid, en 21 schrijve men "in afwijking van". In artikel 14, eerste lid, zou het beter zijn te schrijven "... kunnen de geslaagden voor de vergelijkende examens voor werving van adjunct-commissarissen die ...", en in artikel 17 "... de geslaagden voor het vergelijkend examen ...". Aan het eind van artikel 21 schrijve men "... van het tweede deel betreft, van de middelbare graad ... maand na die waarin het besluit is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad".

La chambre était composée de :

De kamer was samengesteld uit :

Messieurs
de Heren

R. ANDERSEN,

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
C. WETTINCK,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

F. DELPEREE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

J.-M. FAVRESSE,

Madame
Mevrouw

M. PROOST,

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. B. DEROUAUX, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. DEROUAUX, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST.

R. ANDERSEN.